

قال رسول الله ﷺ:

﴿إِذَا عَمِلَ أَحَدُكُمْ عَمَلًا فَلْيُتَّقِنْ﴾

الکافی، ج ۳، ص ۲۶۳

امام خامنه‌ای مدظله العالی:

درس خواندن و تهذیب اخلاق و هوشیاری سیاسی همراه با تلاش‌های انقلابی،
وظائفی هستند که دختران و پسران این نسل باید آنها را هرگز فراموش نکنند. ۱۳۹۸/۹/۲۴

عنوان:

توجه به معانی و تلاوت قرآن در کلام استاد شهید مطهری (رحمت الله علیه)

شناسنامه مطلب	
m-f-77	کد مطلب
مهارتی/فرهنگی/قرآن و عترت/اهداف و رویکرد/قرآنی	رده
تلاوت زیبای قرآن، درک معانی قرآن، موسیقی قرآنی	برچسب
	توضیحات

پایگاه تزکیه‌ای، علمی، بصیرتی و مهارتی **نُمو**

nomov.ir

کتاب آشنایی با قرآن، ج ۱ (صفحه ۳۵):

آشنایی با زبان قرآن

مسئله دیگر مسئله آشنایی با زبان قرآن و تلاوت آن است. گروهی می‌پندارند منظور از تلاوت قرآن، تنها خواندن قرآن به قصد ثواب بردن است بدون آنکه چیزی از معانی آن درک گردد. اینها دائماً قرآن را دوره می‌کنند اما اگر یک بار از ایشان سؤال شود که آیا معنی آنچه را می‌خوانید می‌دانید، از پاسخگویی عاجز می‌مانند.

خواندن قرآن از این جهت که مقدمه‌ای است برای درک معانی قرآن، لازم و خوب است و نه صرفاً به قصد کسب ثواب.

ویژگی های درک معانی قرآن

درک معانی قرآن نیز ویژگیهایی دارد که باید به آن توجه داشت. در یادگیری بسیاری از کتابها آنچه که برای خواننده حاصل می‌شود یک سلسله اندیشه‌های تازه است که قبلاً در ذهن او وجود

نداشت. در اینجا تنها عقل و قوه تفکر خواننده است که به فعالیت مشغول می‌شود. در مورد قرآن بدون شک باید آن را به قصد آموختن و تعلیم یافتن مورد مطالعه قرار داد. قرآن خود در این زمینه تصریح می‌کند:

کِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِيَدَّبَّرُوا آيَاتِهِ وَلِيَتَذَكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ^۱

یک وظیفه قرآن یاد دادن و تعلیم کردن است. در این جهت مخاطب قرآن عقل انسان خواهد بود و قرآن با زبان منطق و استدلال با او سخن می‌گوید. اما به جز این زبان، قرآن زبان دیگری نیز دارد که مخاطب آن عقل نیست بلکه دل است و این زبان دوم «احساس» نام دارد. آن که می‌خواهد با قرآن آشنا گردد و بدان انس بگیرد می‌باید با این دو زبان هردو آشنایی داشته

۱- سوره ص آیه ۲۹ [کتابی مبارک و عظیم الشان بر تو نازل کردیم تا مردم در آیاتش تفکر کنند و خردمندان تبه حاصل کنند].

باشد و هردو را در کنار هم مورد استفاده قرار دهد. تفکیک این دو از هم مایه بروز خطا و اشتباه و سبب خسران و زیان خواهد بود.

آنچه را که ما «دل» می‌نامیم عبارت است از احساسی بسیار عظیم و عمیق که در درون انسان وجود دارد و گاهی اسم آن را «احساس هستی» می‌گذارند، یعنی احساسی از ارتباط انسان با هستی مطلق. کسی که زبان دل را بداند و با آن انسان را مخاطب قرار دهد، او را از اعماق هستی و کنه وجودش به حرکت درمی‌آورد.

آنوقت دیگر تنها فکر و مغز انسان تحت تأثیر نیست، بلکه سراسر وجودش تحت تأثیر قرار می‌گیرد.

به عنوان نمونه‌ای از زبان احساس، شاید بتوان موسیقی را مثال آورد. انواع مختلف موسیقی‌ها در یک جهت اشتراک دارند و آن

سروکار داشتن با احساسات آدمی است. موسیقی روح انسان را به هیجان می‌آورد و او را در دنیای خاصی از احساس فرو می‌برد. البته نوع هیجانات و احساسات ایجادشده بسته به نوع موسیقی تفاوت می‌کند. ممکن است

یک نوع موسیقی با حس دلاوری و سلحشوری سر و کار داشته باشد و با همین زبان با انسان گفتگو کند. دیده‌اید در میدانهای جنگ، مارش و سرود نظامی می‌نوازند و گاهی تأثیر این سرودها و آهنگها آنقدر قوی است که سربازی را که از ترس دشمن از سنگر بیرون نمی‌آید وادار می‌کند علی‌رغم حملات خصم، بی‌باکانه به پیش رود و با او به نبرد برخیزد.

نوع دیگری از موسیقی ممکن است با حس شهوترانی سر و کار داشته باشد و انسان را به سستی و خود را رها نمودن و تسلیم پلیدیها شدن دعوت نماید. دیده شده که تأثیر موسیقی در این جهت بسیار زیاد است و شاید هیچ چیز دیگری نمی‌تواند تا این

اندازه در از بین بردن دیوارهای عفت و اخلاق مؤثر واقع شود. در مورد سایر غرایز و احساسات نیز آنگاه که با زبان این احساسات سخن گفته می‌شود، حال چه به وسیله موسیقی و چه به هر وسیله دیگر، می‌توان آنها را تحت کنترل و نظارت درآورد. یکی از متعالی‌ترین غرایز و احساسات هر انسان، حس مذهبی و فطرت خداجویی اوست. سر و کار قرآن با این حس شریف و برتر است.